

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Наразі розвиток ринкових відносин в Україні потребує від суб'єктів господарювання високої ефективності ведення виробництва, конкурентоздатності готової продукції та/або послуг, оскільки складні та жорсткі ринкові взаємовідносини ставлять перед суб'єктами господарювання завдання постійно підтримувати високий рівень своєї фінансової стабільності з використання всіх можливих засобів.

Дослідженню значення та особливостей оцінювання фінансового стану на підприємстві, а також пошуку шляхів його покращення присвячено ряд праць таких науковців, як: Аверіної М. Ю., Акоп'ян А. А., Шмалюка Л. І., Грушка В.І., Поддєрьогіна А.М., та інших.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ оцінки фінансового стану підприємства та обґрунтування комплексу заходів по його покращенню.

Фінансовий стан суб'єкту господарювання залежить від результатів його діяльності, як виробничої так і комерційної та фінансово-господарської. Найбільший позитивний вплив на фінансовий стан здійснює прибутковість підприємства. Тож для досягнення підвищення прибутковості суб'єктам потрібно збільшити як обсяг виробництва, так і випуск товарів та послуг високої якості, при цьому оптимізувати витрати.

Фінансовий стан підприємства може бути:

- стійким;
- нестійким;
- кризовим.

Якщо підприємство своєчасно здійснює платежі, здатно фінансувати свою діяльність на розширеній основі, зазвичай означає, що фінансовий стан такого підприємства є стійкий.

Рівень платоспроможності та ліквідності суб'єктів підприємництва, їх фінансовий стан визначаються високою організацією фінансової роботи, яка представляє собою способи, форми та методи здійснення управління фінансовими ресурсами суб'єктів підприємницької діяльності. Фінансова робота суб'єктів підприємництва включає:

- планування - комплекс заходів як по розробці планових завдань, так і по втіленню їх у життя;

- прогнозування - розробка на довготермінову перспективу змін фінансового стану об'єкта управління в цілому та його частин. На відміну від планування прогнозування не ставить задачу безпосередньо реалізувати розроблені прогнози, які представляють собою передбачення відповідних змін;

- організацію - об'єднання людей, які разом реалізують фінансову програму на основі певних правил та процедур;
- регулювання - поточні заходи, що представляють собою вплив на об'єкт управління, за допомогою якого досягається стан стійкості фінансової системи у випадку виникнення відхилень від заданих параметрів;
- координацію - узгодженість роботи усіх ланок системи управління, апарату управління та окремих спеціалістів;
- стимулювання - наміри робітників фінансової служби у зацікавленості в результатах своєї праці;
- контроль - перевірка організації фінансової роботи, виконання фінансових планів, дотримання напрямків виконання поставлених цілей тощо. [1].

Покращення фінансового стану підприємства можливе за рахунок збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків. Підвищення розмірів вхідних грошових потоків можливе за рахунок:

- збільшення виручки від реалізації;
- продажу частини основних засобів;
- рефінансування дебіторської заборгованості.

Скорочення вихідних грошових потоків можливе за рахунок:

- зниження витрат, які відносяться на собівартість продукції;
- зниження витрат, які покривають за рахунок прибутку.

Основним показником покращення фінансового стану є збільшення виручки від реалізації. В свою чергу розмір виручки від реалізації залежить від:

- обсягів реалізації продукції;
- ціни одиниці продукції, що реалізується [2].

Збільшити обсяги реалізації можливо якщо максимально активізувати збутову діяльність підприємства. Існують різні методи стимулювання збуту, зокрема, можна надання знижок покупцям, зменшення цін, застосування масової реклами. Для кожного суб'єкту господарювання є свій спосіб збільшення обсягів реалізації, який залежить від особливостей конкретного підприємства та обраної ним стратегії маркетингу.

Також, одним із важливих шляхів удосконалення фінансового стану є мобілізація внутрішніх резервів. Це:

- проведення реструктуризації активів підприємства;
- сукупність заходів, пов'язаних зі зміною структури та складу активів балансу;
- перетворення в грошову форму наявних матеріальних та фінансових активів підприємства [3].

Внутрішні резерви підприємства поділяються на явні та приховані. Виявлення явних резервів здійснюється через ліквідацію: втрат окремих видів ресурсів, перевищення норм їх витрачання.

Особливу увагу необхідно звернути увагу на приховані резерви.

Приховані резерви — частина капіталу, що ніяк не відображена в Балансі. Розмір прихованих резервів балансу дорівнює різниці між балансовою вартістю окремих майнових об'єктів підприємства та їх реальною вартістю.

Для пошуку та реалізації резервів підприємство повинно використовувати встановлену методику. Так, внутрішньовиробничі можливості покращення діяльності можна поділити таким чином:

- 1) створення нових виробничих потужностей;
- 2) вдосконалення планування та обліку використання устаткування;
- 3) вдосконалення використання виробничих площ;
- 4) скорочення втрат матеріалів та інструменту;
- 5) вдосконалення обліку і зберігання матеріальних цінностей;
- 6) вдосконалення конструкції виробу і технології виробництва;
- 7) вдосконалення процесу виробництва;
- 8) вдосконалення організації допоміжного виробництва.

Одним з основних напрямів пошуку резервів є скорочення вихідних грошових потоків через зниження собівартості продукції та витрат, джерелом покриття яких є прибуток. На кожному підприємстві, залежно від його особливостей, можуть бути різними набір факторів, які впливають на собівартість [4].

Отже, поліпшення фінансового стану підприємства досягається шляхом підвищення результативності розміщення та використання ресурсів підприємства. Також даний процес передбачає розвиток виробництва, впровадження додаткових видів діяльності, що забезпечується на основі зростання прибутку й активів, та контролем платоспроможності та кредитоспроможності.

Якісно організована система перевірки та тестування поточного фінансового стану підприємства дозволяє уникнути багатьох проблем та знайти шляхи мобілізації прихованих резервів.

Тож перед суб'єктами господарювання стоїть важливе та необхідне завдання — організація якомога кращої системи перевірки та тестування фінансового стану, задля виявлення та попередження можливого погіршення діяльності підприємства.

Таким чином, використання якісної оцінки фінансового стану є невід'ємною складовою фінансово-господарської діяльності, та відкриває перед управлінцем значні можливості розвитку та удосконалення функціонування підприємства.

Список використаних джерел:

1. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017
2. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. Економіка держави. — К., 2010. — № 1. — С. 61-62.
3. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість — основні складові оцінки фінансового стану підприємства. Економіка, фінанси, право. — К., 2009. — № 7. — С. 26-29.
4. Обуцак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства. Актуальні проблеми економіки. — К., 2009. — № 9. — С. 92-100.